

נקודות של הכנה

לקט דיבורים מאירים להכין את הלצבות לקראת ימי הרחמים והסליחות תשפ"ד
כפי שזכינו לטמוע מפי כ"ק מרן רבינו שליט"א במטח השנים

א כמה הייתם משלמים פדי להיפטר מהעמידה במשפט ביום הדין? א

אם היו מגלים לכם שישנו בונקר מתחת אחד ההרים, שאם רק תסתתרו שם – לא תצטרכו לעמוד במשפט בראש השנה! האם תרצו להגיע לשם? אין צורך בתשובה, היא ידועה ומפורסמת.

אנשים, משום מה, חוששים מאוד מהימים הנוראים, ולא מהסיבה הנכונה. הם בטוחים ששופט כל האדם מחפש להרשיע אותם בדין חלילה, ולכן הם פוחדים כל כך.

הצאנזער רב אומר: השמחות הנערכות בחודש אלול הם הכנה לימים הנוראים!

תלחש את המילים הללו על אוזנם של אותם אנשים, והם יביטו עליך כמי שאיבד את דעתו חלילה... מה???

האם זוהי ההכנה הראויה ליום הדין? שמחה וחרווה?? הרי אימה ופחד משתק אוחזים בהם!!!

אבל, הצדיקים גילו לנו את סוד הימים הנוראים:

'צדיקים נכתבין לאלתר לחיים, רשעים נכתבין לאלתר למוות ובינונים תלויים ועמדים'.

מיהו צדיק? צדיק הוא אדם שמאמין בבורא, הוא בוטח בה, הוא יודע שכל מה שעושה ה' – לטובה!

והוא יודע גם, שגם את המשפט שעושה עימו ה' בראש השנה – נעשה לטובתו! הוא סמוך ובטוח שה' רוצה שיהיה לו טוב, והוא ידאג לכל מחסורו. הוא בטוח שה' יתן לו פרנסה, שה' ישמור על בריאותו, שה' יעשה עמו חסדים וטובות כל ימי חייו...

הצדיק יודע שהמטרה של ראש השנה היא נטו – התקרבות לה' והמלכתו עלינו, ואת זה בדיוק הוא מחפש, להתקרב יותר, לתת את ההכנעה ולברוח לידיו של ה'...

והוא, נחתם לאלתר לחיים, כי הוא שמח ובטוח בה', והרי 'חדוות ה' היא מעוזכם', המעוז והמגן שלהם הוא השמחה והביטחון בבורא...

אבל, אלו החוששים ופוחדים, אלו שחושבים שמחפשים 'לטרוף' אותם, אלו שמסרבים להיכנע ובמקום זאת מתייאשים ונכנסים למהלך של הפקרות, הרי זה סימן שהם לא מספיק מאמינים בטוב ה'... ולכן הם נחתמים לאלתר למוות, כי הם לא מחפשים את קרבת ה', הם מחפשים לברוח ממנו, וזה אכן מה שהם מקבלים, פותחים להם את הדלת ומסמנים להם 'תצאו, בכבוד!'

והבינונים, עדיין מתלבטים, האם להיכנע ולשמוח או לפחד ולברוח...

ההכנה הראויה לימי הרחמים היא השמחה, כי אם נשכיל להבין את מטרת הימים הנוראים נזכה להגיע להבנה שהמעוז שלנו הוא חדוות ה'!

פְּמָה תִּירוּצִים הַכְנֵת לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה?

צדיקים נהגו לספר את הסיפור הבא קודם התקיעות:
 באותו יום הסתובבו כל חיות היער בפנים חוששות. פחד איום ונורא מילא את האוויר.
 האריה, מלך החיות, כועס נורא! הוא כועס על כולם – ואוי ואבוי מה יקרה כאן...
 התיישבו כולם לאספה דחופה, ניסו לטכס עצה. מה עושים? האם יש איזו מתנה שתרצה את המלך, האם יש מישהו אחד בכל העולם שיידע לרצות את האריה הזועם?
 לפתע קם השועל, ובקול ערמומי הכריז: לי יש דרך לפייס את המלך!
 כולם השתתקו, מצפים לשמוע את דבר הפיקת.
 "בזיכרוני יש כעת שלוש מאות משלים ואמרות שוננות, שלוש מאות! נלך יחד, ואני אספר לאריה את כל הבדיחות – ואין כל ספק כי אצליח להשיב את כעסו!"
 טוב, ברירה אחרת לא עמדה בפני החיות, והם קמו והצטרפו אל השועל במסע הסליחה אל המלך.
 הלכו, המשיכו ללכת, והתקרבו אט אט אל הארמון, כשלפתע עצר השועל על עומדו, פניו נבוכות.
 "איני יודע מה לעשות!" אמר בקול מתנצל, "אך שכחתי מאה אמרות שוננות! נותרו לי רק מאתיים!"
 החיות כולם הביטו זה על זה והכריזו באחידות: גם מאתיים משלים – מספיקים בהחלט!
ממשיכים ללכת!
 התקרבו עוד ועוד, וניצבו כבר ממש בפתח השער, ושוב נבוך השועל.
 "שכחתי מאה נוספים... נותרו לי רק מאה משלים! מה עושים?"
 רק מאה, חבל. אבל גם מאה זה די הרבה, אפשר להמשיך הלאה!
 נכנסו פנימה אל תוך הארמון, החלו להתהלך במסדרונות הפאר, הגיעו ממש עד לפח היכל המלך.
 השועל עצר שוב, נבוך ומסמיק, פוּכר ידיו בייאוש...
 "חברים", הוא לוחש בתסכול, בעצב נורא, "אין לי שום משל בזיכרוני! שכחתי הכול! אין לי שנינות ראויה שתרצה את האריה. מה עושים?"
 מה עושים?
 כשהם נמצאים כאן, ליד המלך בעצמו, אין ברירה אחרת, רק להיכנס בבושת פנים, לפרוש ידיים בהכנעה ולהודות: חטאנו אבינו, פשענו!
 מה מסתתר בסיפור הזה? איך הוא קשור אלינו, לראש השנה?
 הסביר הרבי: לכל אחד מאיתנו יש אינספור תירוצים להצדיק את המצב שבו הוא נמצא. לכל נפילה שלנו יש ארבעים אשמים, לכל חטא – הסברים משכנעים למה-אנחנו-בעצם-בכלל צדיקים, ועד כמה לא אנחנו אשמים.
 אנחנו פוחדים לעמוד מול האמת הפשוטה, חוששים להודות בחטאינו, כי אם נגיד 'חטאתי' – זה בעצם אומר שאנחנו לא צודקים!
 וזה, מפחיד מאוד. אנחנו חוטאים? אנחנו עשינו דבר שלא כשורה? אנחנו לא צודקים?

שלוש מאות המשלים – הם שלוש מאות התירוצים, בערך, שיש לכל אחד מאיתנו...

אבל, ככל שאנו מתקרבים יותר אל הבורא, ככל שאנו מכירים יותר בגדולתו ובמלכותו – אנו מגלים עד כמה התירוצים שאספנו לעצמנו – אינם שווים מאומה... עד כמה המציאות שלנו היא מציאות של נפילה – אם השם לא שומר עלינו...

פתאום אנחנו קולטים עד כמה 'לך השם הצדקה – ולנו בושת הפנים!'

ופתאום חודרת למוחנו התובנה המבעיתה: אין לנו שום תירוץ! אין לנו שום הגנה! אנחנו חשופים!

אמר הרבי: עלינו להפסיק עם התירוצים! כי כשאנחנו באים אל הדין עם תירוצים – אנחנו בעצם גורמים לבורא לדון אותנו ב'צדק', בדין. אם נבוא ליום הדין בתירוצים שלנו – יתחילו לבדוק לעומק כל תירוץ ותירוץ, עד כמה הוא נכון...

ואז, הבושה תהיה גדולה...

עלינו להודות בכישלון שלנו, ולהכיר בכך שרק אנחנו אשמים! ואז, כאשר אנו אשמים, איננו מחפשים לצאת 'צודקים' – אלא רוצים רק את הרחמים, את רחמי השם...

והרי רבים הם רחמיו!

*

אָבָא, תַּגִּיד לְפִלְבֵּים שְׂעִזְבוּ אוֹתִי, אֲנִי הֲרִי שְׂיִיד אֵלֶיךָ!

כתושב העיר, אינך רגיל למרחבים העצומים של המושב. אינך רגיל לניחוחות, לנינוחות, למרחקים שבין בית לבית, לחצרות הגדולים ולרוגע האופייני למושב ולכפר.

כעת באת למושב הקטן, לפגוש את גדי, איש עסקים עשיר שבחר דווקא במושב הזה למקום מגוריו.

אתה מתקרב לדירתו של גדי. זו לא דירה, זוהי טירה! וילה ענקית שוכנת באמצעו של חצר רחבת ידיים, חומת שיחים מקיפה את החצר מסביב.

השער הנמוך נפתח בפניך בלי כל בעיה, ובפסיעות נמרצות אתה פוסע לתוך החצר הגדולה.

ואינך מתכוונן בכלל לזינוק המצמרר העומד לנחות עליך.

כלבו הנאמן של גדי, זה שאחראי על שמירת החצר מגורמים עוינים, פשוט מזהה אותך כגורם עוין... הוא פוצח בסדרת נביחות מחרידה, ומתקרב בשיניים חשופות.

מה אתה עושה כעת?

לברוח החוצה אינך יכול. אתה מוכרח לפגוש את גדי!

אבל גם להתקדם זו לא אפשרות, הכלב הגדול מתקרב עוד ועוד...

מה עושים?

נו, מה? נותנים צעקה אדירה...

"ג-ד-י! גדי! מה זה הכלב הזה, מה הוא קשור אלי? הכלב הזה עשוי לשמור על החצר מגנבים – אבל אני הרי לא גורם עוין, אני הרי שייך אליך! באתי אליך!!!"

וגדי, כמובן, לא יכול לפספס צעקות שכאלה, ובקריצת עין הוא מורה לכלבו הנאמן: "ארצה!"

ואז, כמו קסם, הכלב מפסיק לאיים עליך. הוא מסתובב סביבך, אבל לא ייגע בך לרעה...

אמר הרבי: ראש השנה מתקרב, יום הדין שבו עורכים את החשבונות על כל השנה. בשמים יש מידת הדין, ושטן, ומקטרגים, וגזרות, ועונשים...

המצב מפחיד נורא! מי יודע מה יהיה בשנה הבאה?

מה עושים, כיצד ניצל מכל אותן כלבים מאיימים?

כאן, בדיוק בנקודה הזו, מסתתרת העבודה המוטלת עלינו בימים אלה...

לצעוק, לזעוק אל המלך, אל היושב על כיסא רם ונישא, אל אדון האדונים:

"ק-לי, ק-לי! ריבוננו של עולם! א-ב-א!!! מה זה כל הכלבים האלה? למה הם מתקרבים אלי באיום? הרי אני שייך אליך! אינני זר כאן – אני משלך!"

ראש השנה, אמר הרבי, הוא זמן לצעוק: **אבא, אני שייך אליך!**

ופתאום כל הכלבים המאיימים, פתאום כולם יירגעו מסביבך, כי הם לא באים להזיק לאלה הקשורים לבורא!

*

דָּרָךְ הַמִּילוּט שֶׁל דּוֹד הַמֶּלֶךְ

את הדרך לתשובה אמיתית לומדים אנו מדוד המלך, 'לא היה ראוי דוד לאותו מעשה – אלא כדי להורות תשובה ליחיד!'

דוד המלך סבל כל חייו מבושות אימות, רדיפות וביזיונות – בגלל מעשה בת שבע.

נתאר לעצמנו את הרגע ההוא, שבו דוד המלך יושב בארמון כשלפתע מופיע נתן הנביא, מרמז ומוכיח...

דוד המלך ודאי מבין עד כמה הרגע הזה הוא קריטי להמשך חייו:

הוא יודע שברגע אחד הוא מסוגל 'לִנְפֹנֵף' את נתן הנביא, להתעלם, להעיף אותו מהארמון.

הוא יכול להתווכח, להאשים את כולם ולהסביר עד כמה זה לא באמת חטא, ועד כמה 'כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה'.

הוא אפילו יכול להשתיק אותו לנצח – והוא יהיה לגמרי צודק. בכל זאת 'מלך שמחל על כבודו אין כבוד מחול'.

אבל דוד המלך יודע היטב, שמעשה כזה יהיה אולי צודק, אבל בכלל לא חכם!

דוד המלך יודע שאמנם בהתחמקות הוא יקנה לעצמו מלוכה שקטה ורבת שנים – אבל 'דוד מלך ישראל חי וקיים' לא יהיה לנו...

ודוד המלך מקבל החלטה, להוציא מפיו מילה אחת, רק חמש אותיות. הוא יודע שאלה אותיות שיחרצו את חייו לנצח. מילה אחת שתשנה את חייו לחלוטין. הוא יודע שהמילה הזו תקנה לו בושות, רדיפות והפגנות, ובכל זאת הוא אומר:

חָטָא תִּי!

דוד המלך בחר לקחת אחריות!

ורק בזכות המילה הזו, זכה דוד להאיר לחיינו עד היום הזה!

*

יו"ל ע"י 'נקודות של אור' - ספינקא, ע"פ הבנת הכותב. ניתן לקבל כבית מדרשנו רחוב דונולו 11 בני ברק

או ככתובת המייל: a0504171897@gmail.com